



Waterschap Scheldestromen  
T.a.v. het Dagelijks Bestuur  
Postbus 1000  
4330 ZW Middelburg

Middelburg, 21 maart 2016  
Betreft: zienswijze ontwerp Waterkeringenbeheerplan 2016-2020

Geacht bestuur,

Eind januari ontvingen wij uw ontwerp Waterkeringenbeheerplan 2016-2020, waarvoor dank. Graag geven wij hierop onze zienswijze.

In het algemeen zijn wij, de Zeeuwse Milieufederatie, Vereniging Natuurmonumenten en Het Zeeuwse Landschap, van mening dat het beheerplan een te beperkte focus heeft op het aspect waterveiligheid. Natuurlijk onderschrijven wij dit als hoofdbelang van de keringen, maar de aspecten natuur en landschap verdienen onzes inziens een hogere waardering dan in uw beheerplan naar voren komt. Ook hebben wij zorgen over uw ambities om de mogelijkheden voor kustbebouwing te verruimen.

Verantwoordelijkheidsgevoel voor natuur

Geheel terecht spreekt u al in de openingsalinea van de samenvatting over waterveiligheid in Zeeland als uw kerntaak. Niemand kan ontkennen dat de waterkeringen primair deze functie vervullen. Dit neemt echter niet weg dat wij het waterschap als grote terreinbeherende organisatie van Zeeland ook een belangrijke verantwoordelijkheid toedichten voor het behoud van natuur, biodiversiteit en landschap in onze provincie. Gezien de ambitie van het waterschap om het eigendom en beheer over alle primaire waterkeringen te krijgen (pagina 5), zal deze verantwoordelijkheid in de komende jaren enkel maar toenemen. Wij zijn dan ook van mening dat dit plichtsbefef door dient te klinken in het Waterkeringenbeheerplan tot 2020.

Alhoewel natuur en landschap verschillende malen genoemd worden in het ontwerp beheerplan, is de ambitie vaak passief en terughoudend.

- Zo wordt in het kader van de Natuurbeschermingswet (pagina 33) niet méér gemeld dan dat het waterschap bij versterkingswerken rekening behoort te houden met de habitat die hier voorkomt. Dit vinden wij een te lage ambitie. In geen enkel Zeeuws Natura 2000-gebied worden de beoogde

*Jouw stem voor natuur en milieu*

instandhoudingsdoelstellingen behaald. Het is juist de uitdaging om verbetering van deze doelen na te streven in het reguliere werk. Hier ligt een kans om werk met werk te maken en het loont om hiermee in een vroegtijdig stadium al rekening te houden. Het gaat om behoud en herstel en niet om rekening houden met.

- Ook de geformuleerde ambitie omtrent natuur (pagina 44) is te laag. Het streven om de natuur 'zoveel mogelijk in stand te houden' volstaat niet voor een organisatie met maatschappelijke verantwoordelijkheid. Uit alle beheerplannen voor de Zeeuwse Natura 2000-gebieden blijkt dat de natuur op achterstand staat. Er ligt een herstelopgave, die verder gaat dan zoveel mogelijk in stand houden.
- Zo zijn wij van mening dat ecologische en landschappelijke waarden moeten worden toegevoegd als afwegingskader voor het toestaan van recreatieve belangen (pagina 6), bebouwing (pagina 46) en permanente paviljoens op de brede dijkplateaus (pagina 47). Natuur en landschap zijn een directe verantwoordelijkheid van het waterschap en horen een integraal onderdeel te zijn van het ruimtelijke beleid.
- Een bijzonder en veel besproken aspect vormt het buitendijks fietsen. Het waterschap stelt in het beheerplan werkwegen maximaal open te willen stellen voor wandelaars en fietsers, tenzij natuurwetgeving dit verbiedt (pagina 48). Wij vinden de gekozen formulering negatief en indicatief voor een gebrek aan verantwoordelijkheidsbesef. Wetgeving is immers een laatste vangnet om natuurbelangen veilig te stellen. Ook zonder een juridische verplichting zou het waterschap de verantwoordelijkheid moeten voelen voor het behoud van onze natuur en biodiversiteit. Overigens ontbreekt een overzichtskaart van de opengestelde werkwegen in de bijlagen. Graag zien wij een gedetailleerde uitwerking tegemoet van de zonering in tijd en ruimte.

#### Kustbebouwing

Ook maken wij ons zorgen over het onduidelijke standpunt van het waterschap ten aanzien van bebouwing op stranden en dijken. Alhoewel het waterschap er enerzijds voor pleit om bij de uitvoering van werken aan de keringen het huidige landschapsbeeld zo min mogelijk te verstoren (pagina 43) en zowel in het beheerplan (pagina 44) als in recente persberichten het huidige beleid benadrukt om geen nieuwe bebouwing toe te staan, wordt er een nadrukkelijke slag om de arm gehouden voor toekomstige ontwikkelingen. Al in de samenvatting wordt de algemene ambitie uitgesproken om marktconforme inkomsten te genereren uit de exploitatie van eigendommen (pagina 6). Deze ambitie wordt verderop in het beheerplan nader toegelicht (pagina 45). Het waterschap geeft aan dat het zich actief wil inzetten op het verkennen van de mogelijkheden ten aanzien van meer met dijken doen en het benutten van meekoppelkansen. Daarnaast wil het waterschap locaties aanwijzen of aanpassen waar eventuele bebouwing mogelijk gemaakt kan worden, omdat het meer toelaten op de waterkeringen leidt tot direct economisch voordeel door vergoedingen.

Het waterschap zet met deze ambities nadrukkelijk de deur open voor bebouwing op dijken en stranden. Wij vragen ons hierbij af of dit nu wel een kerntaak van het waterschap is. Gezien de grote maatschappelijke weerstand tegen het bebouwen van de open kustlijn, zou het waterschap hier naar onze mening uiterst terughoudend mee om dienen te gaan. Wij pleiten dan ook voor het handhaven van het huidige beleid.

#### Dynamisch kustbeheer

Tot slot zijn wij van mening dat de aanduiding van dynamisch kustbeheer te beperkt wordt weergegeven in bijlage II. De brede duinenrij tussen km 0.700 en 7.790 (het vak tussen de Brouwersdam en Hoogenboomlaan/Watergat Renesse) verdient onzes inziens eveneens deze aanwijzing. Het is ons in elk geval onduidelijk op basis van welke argumentatie dit duinvak onderscheiden wordt van het aangrenzende vak tussen km 7.790 en 16.735. Aanwijzing als dynamisch beheerd kustgebied zou niet alleen de veiligheid, maar ook de natuur ten goede komen.

#### Conclusie

Het waterschap is de grootste terreinbeherende organisatie van Zeeland en opereert bij uitstek op het gevoelige raakvlak tussen land en water. Hiermee vervult het waterschap een belangrijke rol ten aanzien van natuurbehoud, soortendiversiteit en landschap. Naar onze mening spreekt uit het huidige Waterkeringenbeheerplan te weinig verantwoordelijkheidsbesef voor deze rol. Wij zouden graag zien dat het waterschap ecologie en landschap als een integraal onderdeel ziet van beleid en besluitvorming. Het weidse landschap en onze unieke natuur zijn in hoge mate bepalend voor de identiteit van Zeeland. Door tijdig rekening te houden met deze belangen, is natuur geen hindermacht maar een kans. Bloemrijke bermen als gevolg van ecologisch bermbeheer, of een vogelkijkhut bij een afgesloten dijkvak vormen een prachtige aanvulling op ons toch al zo rijke recreatieve aanbod. Het koesteren van de open ruimte op de stranden is een wens die in recente enquêtes van de PZC en Omroep Zeeland werd onderschreven door 9 op de 10 Zeeuwen. Laten we ons bewust zijn van deze rijkdom en zuinig zijn op wat we hebben. De gezamenlijke natuurorganisaties hebben altijd aangegeven om onze expertise in dienst te willen stellen van het waterschap. We hopen dan ook om samen met u het Waterkeringenbeheerplan 2016-2020 op deze punten toekomstbestendig te maken.

Met vriendelijke groet, mede namens Vogelbescherming Nederland, Vereniging Natuurmonumenten en Het Zeeuwse Landschap,

  
Matje Argeloo,  
directeur

